

Ofițeri activi Gorjeni

Vasile Novac

Ofițerii activi născuți în fostul județ Gorj, pe care-i vom prezenta mai jos, după grade, se clasifică după cum urmează: un general de corp de armată, ajuns pe culmea carierei militare - șeful Marelui Stat Major, arestat de comuniști, trei generali de divizie, 12 generali de brigadă, 47 colonei, 71 locotenent-colonei, 75 de maiori, 100 de căpitani, 38 de locotenenți și 19 sublocotenenți.

După locul nașterii, repartiția este următoarea: 122 din Târgu Jiu, 12 din Târgu Cărbunești, șapte din Stroești, șase din Schela, câte cinci din: Bălănești, Topești, Tismana, Bălești, Brădiceni, Petreștii de Sus și Lelești, câte patru din: Albeni, Sâmbotin, Petrești-Vărsături, Bumbești Jiu, Bălănești, Jupânești și Rugi; câte trei din: Călnic, Rovinari, Runcu, Broșteni, Magherești și Celei; câte doi din: Ciuperceni, Ionești, Bârzeni, Bălteni, Peșteana de Sus, Romanești, Ciocadia, Bobu, Cartiu, Roșia de Jiu, Bârsești, Turcinești, Andreești, Orezeanul, Fărcăsești, Zorlești, Hurezani, Stejărei, Pocruia, Benghești, Pârâu-Câlcești și câte unul din: Pojogeni, Colțești, Mușetești, Raci, Urechești, Turcenii de Sus, Ocolu, Vădari, Negreni, Gârbovu, Hurezani, Stolojani, Stejărei, Runcu, Peșteana Vulcan, Ștefănești, Roșia, Musculești, Bălteni, Alimpești, Frumușeni, Pârâu, Petreștii de Jos, Bălcești, Drăgoeni, Glodeni, Vierșani, Căineni, Vlădueni, Popești, Turburești, Curtișoara- Căineni, Copăcioasa, Hurezanii de Sus, Bălțișoara, Roșia Jiu - Peșteana, Polovragi, Cordești, Andreești, Urdarii de Sus, Novaci, Peștișani, Bălcești, Rășina, Vladimiru, Godinești, Costești-Daia, Crasna, Borasca, Borescu, Șomănești, Bălcești, Dănelți, Țicleni, Negreni, Săulești, Ștefănești, Andreești, Surpați, Săcelu, Bărbătești, Urechești, Petreștii de Sus, Magherești, Urdarii de Sus, Dănești, Curtișoara, Turcenii de Sus, Arcani, Dănești, Curtișoara, Arcani, Benghești, Vlădueni, Cărligei, Vierșcani, Căluști, Stejărei, Dobrița, Vulcana, Polpșoru și Bolboși.

Viața ofițerilor activi era destul de grea. Spre exemplu, 17 dintre ofițerii gorjeni au murit în timp de pace și patru au fost trecuți în retragere pentru boală.

Majoritatea erau harnici, cu multă putere de muncă, buni gospodari, cu frumoase calități fizice, militare, intelectuale și morale, cu simțul onoarei dezvoltat, dar au fost și câteva excepții. De pildă, șapte au fost judecați pentru diferite abateri și doar doi au fost achitați, fiind găsiți nevinovați.

Cei mai mulți au urmat școli militare românești, dar am sesizat că unul a

absolvit Școala Superioară de Război din Paris.

Pentru bravura și vitejia dovedite pe diferite câmpuri de luptă, au fost declarați maiori post-mortem: Marinescu Marcel, Ionescu Constantin, Bistreanu Ion, Vlădoiu Gheorghe, Săvoiu Dumitru, Tivig Constantin, Chiriacescu Grigore, Coiculescu Dumitru, Văduva Gheorghe, Cornea Gheorghe și Silișteanu Nicolae; căpitani post-mortem: Popescu Mihai, Popescu Ioan, Preda Ion, Romanescu Constantin, Pârâianu Constantin și locotenentul post-mortem Roibu Nicolae.

Au căzut eroic pe câmpul de onoare și următorii ofițeri: căpitanul Urechescu Pavel, mort la 6 decembrie 1917; sublocotenentul Popescu Toma, decedat la 1 decembrie 1916, la Râmnicu Sărat, lovit de o bombă de la un aeroplan inamic; căpitanul Schintee Vasile, mort la Kerci în Crimeea; căpitanul aviator Goga Grigore, căzut la Boldești județul Prahova, în luptele cu aviația anglo-americană, la 5 mai 1944.

Căpitanul Patriciu Alexandru a fost declarat accidentat de război în proporție de 100%, fiind trecut în retragere, iar administratorul locotenent Rovența Gheorghe a căpătat infirmități incurabile, avansate în serviciul militar în timp de război.

Mulți aviatori și-au pierdut viața chiar în timp de pace: căpitanul Popescu Romeo (9 decembrie 1931), sublocotenentul Stamatescu Grigore (27 octombrie 1933), sublocotenentul Bârsan Mircea (9 septembrie 1933), locotenent Tomulescu Ion (7 septembrie 1939)

Pentru bravura, vitejia și eroismul dovedite în timpul războiului, au fost distinși cu cel mai valoros și prestigios ordin militar român - "Mihai Viteazul" clasa III-a: locotenent-colonelul Cornicescu Gheorghe și maiorul Popescu Vasile, în anul 1942, precum și maiorul aviator Scurtu Dan, în anul 1946. De fapt, numărul gorjenilor decorați cu ordinul "Mihai Viteazul" sau a celor ce s-au evidențiat în luptele de pe Valea Jiului este mult mai mare. Din alte surse, cităm pe: generalul de brigadă Dragalina A. Ioan, maiorul Stănescu Vasile, locotenentul Mihăilescu I. Grigore, sublocotenentul Pătrășcoiu Nicolae, căpitanul Bădescu Haralambie, căpitanul Boerescu Pârvu, maiorul Cornea Nicolae, căpitanul Macici Nicolae, locotenent-colonelul Trușculescu Mihail, locotenentul aviator Craiu Vasile, locotenent-colonelul Rasoviceanu Gheorghe, locotenentul de rezervă Neferescu Ioan, locotenentul Cornea Radu, căpitanul Crăiniceanu Gheorghe, maiorul Pleșoianu Constantin, generalul de brigadă Obogeanu Mihail și alții.

De această înaltă decorație, a beneficiat și Regimentul Gorj nr. 18, distins, la 31 august 1917 de către regele Ferdinand I, la Poiana Țigăncii, lângă Mărăști "Pentru vitejia și avântul exemplar cu care au luptat ofițerii, subofițerii și soldații regimentului, în luptele înverșunate ce s-au desfășurat între 11 - 14 iulie 1917, repetând astfel strălucitele fapte de arme ce au săvârșit pe Valea Jiului, în luptele din 1916. Atacând cu furie pozițiile întărite de pe Dealul Mărăști, de pe Dealul Răchitașul Mic, precum și acelea de pe Muntele Tina Neagră și Tina Golaș, au aruncat, pe rând, trupele inamice afară din liniile lor de apărare și le-au pus pe

fugă în dezordine, până dincolo de Lepșa. Au luat prizonieri: 8 ofițeri, 676 trupă și au capturat: 4 obuziere mari, 4 mitraliere, 13 mortiere de tranșee, 1 tun de munte, 3 camioane, 900 lăzi de grenade și bombe, precum și un bogat material de război”¹.

Generalul de brigadă Dragalina A. Ioan a fost decorat, în ziua de 14 octombrie 1916, fiindcă s-a distins “prin acte de bravură și eroism, arătând multă pricepere în conducerea unităților. Datorită conduitei sale, a pus stăpânire pe Dealul “Meterzelor”, pe care l-a menținut, cu toate că a fost de trei ori contraatacat”².

Maiorul Stănescu Vasile din Regimentul “Alexandru cel Bun r. 37, a fost decorat în ziua de 27 octombrie 1916, pentru că “în luptele de la Alfalău, a condus singur acțiunea în luptă, dând exemplul subalternilor săi. Urmărind, în fruntea trupeii sale, pe inamic, nelăsându-l să mai ocupe vre-o poziție de rezistență. În lupta de pe Dealul Gyartgiemos, după ce petrecuse noaptea în imediata apropiere a inamicului și sub focurile obuzelor, a respins inamicul care venise să atace, iar în lupta de la Gzere Domb, a respins inamicul care venise să atace, ajungând cu trupa până la rețelele de sârmă ale acestuia”³.

Locotenentul Mihăilescu I. Grigore din Regimentul 1 Artilerie “Carol I”, este răsplătit “Pentru curajul și de votamentul cu care a condus bateria în luptele din 1916 de la Petroșani și Valea Jiului, distingându-se, în special, în zilele de 14, 15 și 16 octombrie, în luptele de la Arsuri și Schela, unde luând comanda unei companii de infanterie, a reușit cu o energie fără seamăn, să recucerească tunurile capturate de inamic ale regimentului 21 Artilerie, formând din proprie inițiativă o patrulă de 12 oameni și plecând cu ea în urmărirea inamicului, a ajuns cel dintâi cu patreula pe poziția unde tunurile fuseseră capturate, reluându-le de la inamic”⁴.

Sublocotenentul Pătrășcoiu Nicolae din Regimentul Gorj nr. 18 a “săvârșit, în ziua de 14 octombrie 1916, unul din cele mai strălucite acte de eroism. Fiind însărcinat să respingă pe inamic, a pornit la atac cu vitejie și elan, încât deși compania sa avea un efectiv foarte redus, a spart frontul inamic, aruncând în dezordine infanteria și artileria vrășmașe de pe Dealul Mare și din satul Arsurile, pe care le-a ocupat. A pus stăpânire pe două baterii complete de obuziere de 105 mm din Regimentul 21 Bavarez și cu ajutorul a 2 tunari români a deschis cu câteva din ele focul asupra inamicului. După respingerea lui, a predat cele 8 obuziere cu chesoanele lor de muniție unui regiment de artilerie român”⁵.

Căpitanul Bădescu Haralambie, din Regimentul 58 Infanterie (dublura Regimentului Gorj r. 18), a fost dcorat cu prestigiosul ordin “Pentru vitejia cu care și-a comandat batalionul în luptele din Transilvania și Carpați. Între 15 -20

1 Anuarul Ordinului “Mihai Viteazul” 1916-1920, vol. 1, București, f. 174.

2 *Ibidem*, f. 8.

3 *Ibidem*, f. 15.

4 *Ibidem*, f. 18.

5 *Ibidem*, f. 23.

septembrie 1916, a condus cu energie și bravură batalionul, raportând frumoase succese pentru cucerirea Muntelui Pietrele Leșului. S-a distins, și în octombrie 1916, când cu batalionul și o baterie a rezistat în mod eroic pe Muntele Boului, producând pierderi grele inamicului, covârșitor în efective și artilerie”⁶.

Căpitanul Boerescu Pârvu, din Statul Major al Armatei I, este elogiat ‘‘pentru vitejia, inițiativa și avântul cu care s-a condus, la 5 septembrie 1916, în lupta de lângă pichetul Polatiște și la 14 octombrie 1916, în lupta de lângă Sâmbotinul, când a condus succesiv treilini de trăgători, prin focul de baraj al artileriei unamice’’⁷.

Maiorul Cornea Nicolae, din Regimentul VII Prahova r. 25, este decorat ‘‘Pentru repetatele fapte de arme, prin care a dat probe de vitejie, devotament și destoinicie. S-a distins, în mod deosebit, în luptele aprige de pe dealurile Runcu, Căpușa și al Arșiței,, precum și în acelea din Valea Cașinului, din 1916’’⁸.

Căpitanul Macici Nicolae, din Regimentul 41 Infanterie, este recompensat pentru ‘‘vitejia și destoinicia ce a arătat pe câmpul de bătaie. În luptele de la Pasul Merișor, a rezistat cu Compania de Mitraliere, focului violent al artileriei inamice și a înlesnit, prin aceasta, reocuparea unei poziții pierdute. La 20 septembrie 1916, a dat probe de același devotament, în luptele de la pasul Vulcan’’⁹.

Locotenent-colonel Trușculescu Mihail, comandantul Regimentului Rovine r. 26, este decorat, la 12 mai 1917, pentru ‘‘vitejia și avântul cu care a luptat pe câmpul de onoare. S-a distins, în mod deosebit, prin destoinicia și bravura cu care a condus Regimentul 18 Infanterie pe câmpul de luptă și prin recunoașterile ofensive ce a condus. De la 23 - 25 decembrie 1916, a susținut energic, cu un batalion din Regimentul 26 Infanterie, o divizie de cavalerie rusă împotriva atacurilor unui inamic cu mult superior în număr’’¹⁰.

Locotenent-colonelul Cănciulescu Petre, comandantul Regimentului 1 Vânători, este lăudat pentru ‘‘vitejia și destoinicia ce a arătat pe câmpul de onoare. În lupta de la Muntele Oborace (Valea Jiului), a condus detașamentul chiar și după ce a fost rănit de o chijă de obuz, dând probe de un înălțător dispreț de moarte. În lupta de pe Muntele Cărbunaru (Valea Oltului), a condus acțiunile Regimentului 81 Infanterie, cu aceleași frumoase calități ostășești’’¹¹.

Colonelul Dejoianu Ioan, comandantul Regimentului 5 Obuziere, la 12 iunie 1917, este recompensat pentru ‘‘vitejia și destoinicia cu care a condus operațiile de la Jiu, între 28 -30 septembrie 1916, cu un avânt și cu o îndârjire cu totul excepționale, reușind prin lupte aprige, să cucerească Muncelu, Șiptăul Mic și Mare și Zănoaga, arucând pe inamic dincolo de frontieră. S-a distins, apoi, prin

6 *Ibidem*, f. 32.

7 *Ibidem*, f. 33.

8 *Ibidem*, f. 41.

9 *Ibidem*, f. 41.

10 *Ibidem*, f. 44-45.

11 *Ibidem*, f. 46.

energia cu care a condus Detașamentul de la Cerna, între 12 - 17 octombrie 1916, ce a operat în Valea Jiului”¹².

Maiorul Sichitiu Nicolae, din Regimentul 2 Obuziere, este elogiât, la 22 iunie 1917, pentru “vitejia și destoinicia de care a dat dovadă în conducerea focului bateriei sale. La 26 august 1916, a executat singur, sub focurile infanteriei inamice, pe Valea Oltului (Transilvania) mai multe recunoașteri în teren deschis, iar la 31 august 1916, a făcut recunoașteri de artilerie, care au înlesnit ocuparea orașului Făgprăș. S-a distins în luptele de la Cincul Mare, Dealul Crucii și de la satul Vadul. Luând comanda Regimentului 83 Infanterie, a dat probe, în timpul retragerii, de o rară energie și a murit moarte de erou, în luptele de lângă Băicoi”¹³.

Locotenent aviator Craiu Vasile este decorat la 13 martie 1917, pentru “vitejia și avântul cu care a angajat o luptă aeriană, la 15 iunie 1917. Pe când proteja un aparat român, ce regula tirul artileriei, a fost atacat de trei avioane inamice și în timpul luptei a avut umărul perforat ded un glonț. Deși grav rănit, a condus aparatul cu iscusință și a reușit a-l aduce în liniile noastre”¹⁴.

Locotenent-colonel Rasoviceanu Gheorghe, comandantul Regimentului 9 Vânători, la 18 august 1917, este recompensat pentru “vitejia, detoinicia și devotamentul de care a dat dovadă pe câmpul de luptă. La 29 iulie 1917, pe când inamicul încerca să învăluie aripa dreaptă a Diviziei a 9-a, acest distns comandant de regiment s-a pus în fruntea companiilor ce formau rezerva și contraacacând cu energie pe germani, a restabilit situația și a împiedecat astfel ca legătura Diviziei să fie tăiată de trupele noastre din dreapta”¹⁵.

Locotenent de rezervă Neferescu Ioan, din Refimentul Gorj r. 18, s-a remarcat prin “vitejia și avântul cu care a comandat Compania 11-a în luptele de pe Dealul Mărăștilor, din 11 iulie 1917. A atacat cu hotărâre Uvraju r. 108 - apărat cu îndârjire de germani și l-a cucerit, împreună cu 55 de prizonieri, ajungând pe dealul Teiușului, a capturat cu unitatea sa o baterie de obuziere germane de 100 mm”¹⁶.

Locotenentul Kornea Radu, din Regimentul 4 Roșiori “Regina Maria” a fost decorat pentru “vitejia cu care a comandat o secție de mitraliere, în lupta ce s-a dat la 31 iulie 1917, pentru cucerirea Cotei 703 de pe Dealul Tarapan (Oituz). Pe când înainta prin focul de baraj inamic a avut o piesă avariata și ofițerul însuși a fost îngropat de un obuz de 150 mm. Fiind ridicat de roșiori, a trecut cu a doua piesă mai departe, prin focul de baraj, și punându-se sub ordinele unui comandant de batalion de infanterie, a concurat de aproape la cucerirea poziției. În ziua de 8 august, a fost rănit, pe când se afla în linia I-a”¹⁷.

12 *Ibidem*, f. 49-50.

13 *Ibidem*, f. 145.

14 *Ibidem*, f. 54.

15 *Ibidem*, f. 69.

16 *Ibidem*, f. 73.

17 *Ibidem*, f. 89.

Maiorul Pleșoianu Constantin, din Regimentul Gorj nr. 18, a fost distins la 25 ianuarie 1918 pentru "vitejia și avântul cu care a condus a Batalionul I și II în aprigile lupte de la nord Muncelu, din 16 și 17 august 1917. Opunând o rezistență eroică unui dușman covârșitor în număr și artilerie, a reușit să-i respingă repetatele atacuri, cauzându-i mari pierderi și prindu-i înaintarea pe dealurile: Buduiul, Colciu și Secului. În seara zilei de 16 august, a căzut rănit, contribuind cu sângele său la victoria detașamentului ce a comandat"¹⁸.

General de brigadă Obogeanu Mihail, comandantul provizoriu al Diviziei 1-a, a fost răsplătit pentru "bravura și priceperea cu care a condus trupele Diviziei a I-a, în luptele ci maghiarii la Szolnok, Fegyvernek și Kenderes, în iulie 1919. Inamicul, atacând cu forțe mult superioare, aripa dreaptă a trupelor noastre, în ziua de 25 iulie, a intervenit personal în luptă cu rezervele disponibile, și, trecând prin tirul de baraj al artileriei inamice, a restabilit situația, respingând pe inamic cu pierderi"¹⁹.

General de brigadă Lascăr Mihail, comandantul Brigăzii I Mixte Munte, a fost distins pentru "curajul, hotărârea și energia de care a dat dovadă în operațiunile de la frontieră, cucerirea Bucovinei și Basarabiei de Nord. La trecerea Nistrului, de asemenea, a condus brigada cu fermitate și energie, apărînd, apoi, capul de pod cu înverșunare, respingând, prin contraatacuri, toate atacurile dușmane"²⁰.

Sublocotenent Cepleanu O. Dan, din Regimentul 10 Roșiori, a fost răsplătit pentru "eroismul și abnegația de care a dat dovadă pe tot timpul acțiunii de forțare a zonei fortificate a Nistrului, unde reușește să cucerească, cu plotonul său, mai multe cazemate.

În fața rezistenței de la Vilii, atacă pe inamic cu mai multă îndrăzneală, înlesnind astfel înaintarea escadronului ce fusese oprit"²¹.

Colonelul Korne Radu, comandantul Regimentului 6 Roșiori Purtat, a fost decorat cu ordinul "Mihai Viteazul" clasa II-a (clasa III-a o primise mai înainte), la 12 februarie 1942, pentru "energia și bravura excepțională cu care a condus regimentul său în cursul luptelor de la Achimovca, reușind ca în ziua de 26 septembrie 1941, să răstoarne atacul inamic, zvârlind forțele sovietice spre nord-est, dincolo de vechea poziție a Brigadei.

În zilele următoare, rezistă, cu bărbăție, la toate atacurile inamice, rămânând neclintit pe poziție"²².

Generalul de brigadă Carlonț I. Dumitru, comandantul Diviziei 8 Infanterie, este răsplătit cu cel mai înalt ordin militar român clasa III-a, pentru "curajul personal, concepția clară și energia cu care a condus operațiunile diviziei sale, pe

18 *Ibidem*, f. 110.

19 *Ibidem*, f. 160.

20 Anuarul ordinului "Mihai Viteazul" 1941 - 1945, f. 65.

21 *Ibidem*, f. 120.

22 *Ibidem*, f. 248.

timpul de la 9 - 25 septembrie 1941, în luptele pentru cucerirea Odesei”²³.

Căpitanul Mihael I. Gheorghe, din Brigada 1 Mixtă Munte, este distins pentru “curajul, priceperea și inițiativa cu care a acționat în ziua de 17 iulie la plaja de trecere peste Nistru de către Batalionul II Vânători de Munte, reușind să identifice rezistențele inamice și, prin măsurile luate, să le neutralizeze, ușurând astfel operațiunea de trecere a Batalionului.

După trecerea Niprului, în bătălia din fața satului Timoșevca, a fost întrebuințat pe teren, ajutând prin măsurile luate din proprie inițiativă la menținerea poziției ocupate de Brigadă.

În luptele de la Sevastopol (17 - 22 decembrie 1941), a însoțit pe teren acțiunea Grupului 3 Vânători de Munte, pentru cucerirea Dealului Capela și, când comandantul cade ucis de explozia unui obuz, asigură buna desfășurare a operațiunilor până la numirea altui comandant”²⁴.

Generalul de divizie Lascăr Mihail, comandantul Diviziei 6 Infanterie, este decorat cu clasa II-a a prestigiosului ordin pentru “vitejia personală, exemplul dat trupelor de sub comanda sa și conducerea neșovăelnică de care a dat dovadă în cele mai grele împrejurări posibile de luptă, în război”²⁵.

Căpitanul Hâncu Constantin, din Divizia 18 Infanterie, a primit ordinul pentru “eroismul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă ca ofițer de stat major, atât pe timpul când Divizia a stat pe front în fața Odesei, cât și în ofensiva Diviziei din Crimeea, la Feodosia.

S-a distins, în deosebi, în zilele de 27 și 28 februarie 1942, când inamicul, presând puternic, forțează stânga Diviziei să se replieze, iar căpitanul Hâncu trimis în această parte cu misiune de informare, se alătură comandantului de regiment și luând măsuri de regroupare a forțelor, pronunță câteva contraatacuri, limitând astfel pătrunderea inamicului.

Comandantul Regimentului și comandantul Batalionului III căzând răniți, continuă singur acțiunea, restabilind situația.

Rămas ca ofițer de legătură pentru Comandamentul German, între 1 - 23 martie 1942, și stând permanent sub cel mai puternic bombardament de artilerie, este grav rănit. Evacuat la spital, i se amputează brațul”²⁶.

Locotenentul de rezervă Hâncu Atanasie, din Batalionul XVIII Infanterie Ușoară, este răsplătit pentru “curajul și disprețul de moarte de care a dat dovadă, în zilele de 24-26 iunie 1942, în luptele pentru cucerirea Bastionului II, Batalionul fiind oprit de focurile cazematelor inamice, locotenentul de rezervă Hâncu, în fruntea companiei sale, execută o manevră îndrăznească și reușind să ajungă în flancul inamic, distruge aceste cazemate, care barau drumul Batalionului. Asaltează, apoi, Bastionul II, unde pătrunde cel dintâi. Comandantul Batalionului

²³ *Ibidem*, f. 281.

²⁴ *Ibidem*, f. 534.

²⁵ *Ibidem*, f. 551.

²⁶ *Ibidem*, f. 605.

căzând rănit, ia comanda acestei unități și asigură stăpânirea Bastionului II, cu toate contraatacurile date de inamic”²⁷.

Locotenent-colonelul Marinescu Matei, șeful Statului Major al Diviziei a 18-a, este elogiat, la 9 martie 1944 pentru “curajul deosebit și inițiativa de care a dat dovadă pe câmpul de luptă.

În ziua de 24 noiembrie 1942, a executat recunoașteri îndrăznețe pentru intrarea în dispozitiv a unităților. În ziua de 26 noiembrie 1942, aflând că inamicul a pătruns la sud de V. Aksay, căutând să învăluie batalionul de la Kovaleka, organizează și conduce un contraatac în flancul inamic, restabilind situația. În ziua de 29 noiembrie 1942, ia parte la contraatacul executat de Batalionul de Pază, care are ca rezultat reocuparea satului Pimen Tscherni și restabilirea apărării pe vechea poziție”²⁸.

La 23 august 1944, se înființează un nou ordin militar de război care se va numi ‘Ordinul Militar “Mihai Viteazul” cu spade, înlocuind vechiul ordin “Mihai Viteazul” instituit de către regele Ferdinand I.²⁹ Din cadrul Diviziei a 18-a Infanterie, au beneficiat următorii ofițeri: general de brigadă Pascu N. Vasile, comandantul Diviziei a 18-a Infanterie, general de brigadă Corbuleanu M. Mihail, comandantul Diviziei 18 Infanterie, locotenent-colonel Nicolescu C. Constantin, șeful Statului Major al Diviziei a 18-a Infanterie, căpitan de rezervă Cristea V. Cristea, ofițer cu operațiile în Regimentul 18 Infanterie, căpitan Vasiliu Rășcanu C.. I. Constantin, din Statul Major al Diviziei a 18-a Infanterie, căpitan Cristanău D., comandantul Grupului de Cercetare al Diviziei a 18-a, sublocotenent Diaconescu Valeriu, comandantul Batalionului I din Regimentul 18 Infanterie, locotenent Făgărășeanu P. Petre, comandantul de companie din Regimentul 18 Infanterie și sublocotenent de rezervă Barais M. Paul, comandant de pluton din Regimentul 18 Infanterie.

Căpitanul aviator Scurtu Dan, comandantul Grupului 7 Vânătoare, a fost distins, la 7 ianuarie 1946, pentru “patriotismul, curajul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă în luptele contra germanilor, pe timpul de la 23 la 28 august 1944, pentru apărarea Capitalei și a teritoriului național când, deși grupul de sub comanda sa era lipsit complet de legătura cu comandamentele, ia parte din primul moment la toate acțiunile, reușind să captureze complet Detașamentul Aeropurtat German, ce venise să ocupe Aeroportul Boteni, să distrugă în luptele aeriene și la sol 12 avioane inamice, să atace și să îmrăștie o coloană de 50 de autovehicole germane. Personal, doboară un avion Hb-323 gigant... care ducea la bord 80 de oameni trupă SS înarmată și 12 oameni echipaj.

În activitatea ofițerului, desfășurată personal și cu unitatea sa, în acțiunile de la 23 la 28 august 1944, se remarcă rezultatele următoare: 2 avioane germane Yu -

²⁷ *Ibidem*, f. 618.

²⁸ *Ibidem*, f. 910.

²⁹ Centrul de Studii și Cercetări de Istorie și Teorie Militară. Participanți la Războiul Antihitlerist, distinși cu ordinul “Mihai Viteazul” cu spade, Editura Militară, 1952, p. 6.

52 de transport distruse; 17 morți și răniți dintre trupele doborâte pe Aerodromul Boteni, 23 prizonieri capturați cu întreg armamentul, o coloană de 150 vehicule - o parte distrusă, iar o parte împrăștiată - capturată de trupele terestre pe șoseaua Căldărușani - Nuci, un avion gigant Hb - 323, cu șase motoare, având la bord 80 de oameni trupă SS înarmați, cu 12 oameni echipaj, doborât personal de locotenentul comandor Scurtu Dan. Doborârea acestui avion s-a soldat cu avionul ars complet, 16 morți, 30 răniți și 46 prizonieri capturați, plus întreg armamentul”³⁰

Sublocotenentul de rezervă Barais M. Paul, comandant de pluton în Regimentul Gorj nr. 18, a fost răsplătit pentru “curajul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă în luptele pentru cucerirea fermei Zelobandza (vest Oțova), de la 25 februarie la 5 martie 1945 și, apoi, la cucerirea satului Pilin și a fabricii Pilin, când atacă mereu în fruntea companiei și fiind un viu exemplu ostașilor săi, sfarmă contraatacurile inamicului.

Se distinge, în mod cu totul deosebit, în luptele pentru cucerirea Cotei 754 și a satului Hrochat, între 9 și 22 martie 1945, dând 12 atacuri și respingând 6 contraatacuri, fiind mereu în fruntea companiei sale.

În dimineața de 25 martie 1945, este primul care trece râul Hron. Formează un cap depod și, capturând 12 prizonieri, ușurează cucerirea satului Kóvácóva.

În noaptea de 23 spre 24 aprilie 1945, conduce cu, multă iscusință, o incursiune în sectorul castelului Kunérad, capturând un cuib de rezistență inamic.

În ziua de 6 mai 1945, în atacul dat pentru cucerirea pădurii rotunde de lângă satul Pikúpine, cade eroic, fiind lovit în plin de un proiectil anticar”³¹.

Generalul de brigadă Pascu N. Vasile, comandantul Diviziei 18 Vânători de Munte, este decorat pentru “curajul și dârzenia cu care a condus, din primele linii, acțiunea Diviziei sale, din Zona Aiud, reușind să respingă puternicile atacuri inamice care amenințau orașul, precum și în luptele defensive din Zona Chetani - Hădăreni unde, cu toate atacurile de care de luptă inamice, divizia sa își păstrează poziția.

S-a distins între 27 septembrie și 13 octombrie 1944, în luptele ofensive și defensive din Zona Viișoara, Luna, Urea (nord Arieș), precum și în cele din Zona Cluj, Someșeni, Dezmir, Apahida unde, manevrând inamicul pe la nord de Someș, ușurează cucerirea și eliberarea Clujului.

După 13 octombrie 1944, ia parte, cu divizia sa, la urmărirea inamicului și, prin înaintarea sa viguroasă, contribuie la înlăturarea rezistențelor pe care inamicul încearcă să le opună, în scopul de a-și retrace grosul.

Comandantul Corpului 104 Rus a transmis, prin căpitanul Novicov, ofițer de legătură, următoarele: “Mulțumesc călduros trupelor Diviziei 18, ofițerilor și Stat Majorului, pentru modul ireproșabil cum a acționat Divizia în *luptele pentru cucerirea Clujului, fiind totdeauna prima, printre celelalte mari unități de sub*

³⁰ *Ibidem*, f. 71.

³¹ *Ibidem*, f. 353,

comanda mea”³².

Generalul de brigadă Corbuleanu M. Mihail, tot în calitate de comandant al Diviziei a 18-a, a fost distins pentru “bravura deosebită, avântul și destoinicia de care a dat dovadă pe câmpul de luptă, distingându-se în special, în acțiunile ofensive de pe Valea Hernadului (15 -23 decembrie 1944), unde reușind să rupă dispozitivul inamic, după o pătrundere de 15 km, cucerește satul Foj, înlesnind astfel înaintarea diviziilor vecine, precum și în acțiunile grele pentru cucerirea masivului păduros de la sud de Varosszüret și a orașului Rozňava (11 -23 ianuarie 1945), cu care ovazie se capturează mulți prizonieri, armament și material de război”³³. Alte detalii pentru activitatea sa în această perioadă aflăm următoarele: “În zilele de 11, 12 și 13 ianuarie 1945, rupe dispozitivul de pe poziția de rezistență, cucerește Cota 542 și străbătând toată pădurea, ajunge primul cu Divizia 18 Infanterie la marginea de nord a pădurii, fără a ține seamă de flancurile rămase descoperite, prin oprirea diviziilor vecine, de unde ține cu foc înăntreaga Vale a Roznavei.

În zilele de 18 și 19 ianuarie 1945, cucerește Cota 589 și dispunând majoritatea forțelor în zona acestei cote, atacă cu valoarea a două regimente, de la Cota 589 spre sud, căzând în flancul și spatele inamic de pe creasta nord Sf. Ana. Această operațiune, care arată o concepție cu totul excepțională și o îndrăzneală remarcabilă aduce un succes deosebit, capturându-se un număr de 180 prizonieri și numeros armament și material de război și asigură înaintarea Diviziei 21 Infanterie pe creasta de la nord Sf. Ana.

În zilele de 21 și 22 ianuarie 1945, deși Divizia 6 Infanterie era oprită de inamic, lăsând flancul stâng neasigurat, iar Divizia 21 Infanterie era înapoi, generalul Corbuleanu Mihail debușează cu grosul Diviziei 18 Infanterie în Câmpia Roznavei, cucerește satul Vahosszüret și pădurea Kapolna, capturând 170 prizonieri, armament și material de război.

Conducerea Diviziei 18 Infanterie, în toate aceste operațiuni remarcabile, care au asigurat succesele Corpului 6 Armată și ale Armatei a IV-a Române, ajutând tot timpul diviziile vecine, arată, cu prisosință, calitățile excepționale ale generalului Corbuleanu Mihail: o concepție deosebită, îndrăzneală remarcabilă, operând în toate ocaziile în formă de pană, fără să țină seamă de flancurile descoperite și cu un avânt rar în luarea hotărârilor și în execuția operațiilor”³⁴.

Locotenent-colonelul Nicolescu C. Constantin, șeful Statului Major al Diviziei a 18-a Infanterie, este răsplătit pentru “curajul, priceperea și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă, atât în luptele pentru forțarea Tisei și formarea capului de pod de la Vencsellő (în zilele de 19-21 noiembrie 1944), când fiind trimis la aripa stângă a frontului, prin măsurile luate, a salvat situația ce devenise critică, cât mai ales în acțiunile pentru cucerirea Cotei 203 și a pădurii de la est de Cota 263,

³² *Ibidem*, f. 335-336.

³³ *Ibidem*, f. 337.

³⁴ *Ibidem*, f. 338.

unde a intervenit succesiv la unitățile din linia I-a, impulsinându-le la atac.

În luptele pentru cucerirea satului Buzica, a intervenit în sectorul Regimentului 90 Infanterie, manevrând cu toată energia, la vest de Buzica, două companii din Batalionul II, fapt care a determinat căderea acestui sat”³⁵.

Căpitanul de rezervă Cristea R. Cristea, ofițer cu operațiile în Regimentul 18 Infanterie, este lăudat pentru ”curajul excepțional și priceperea de care a dat dovadă în luptă.

În noaptea de 23 decembrie 1944, în fruntea Companiei de Pionieri, din inițiativă personală, cucerește ferma de la est de Halmaj-Szentistvanbaksa, capturând 11 prizonieri, 3 mitraliere, 4 pistoale automate și mai multe arme și munițiuni.

În ziua de 4 decembrie 1944, pune stăpânire pe Cota 263 Mayrosz.

În ziua de 19 ianuarie 1945, luând comanda Batalionului II, cucerește Cota 535, capturând 150 prizonieri, 6 mitraliere, 4 puști mitraliere și foarte multe arme și munițiuni.

La 20 ianuarie 1945, asaltează dârzele rezistențe din zona Cotei 580, le sfarmă progresiv și cucerește înălțimea.

În ziua de 22 ianuarie 1945, atacă fulgerător rezistențele ce apărau orașul Roznava, în fruntea subunităților, reușește să pătrundă primul în oraș”³⁶.

Căpitanul Vasiliu Rășcanu C.I. Constantin, din Statul Major al Diviziei a 18-a Infanterie, este elogiat pentru ”bravura, priceperea și energia de care a dat dovadă pe câmpul de luptă.

În ziua de 19 aprilie 1945, trimis de comandantul Diviziei să dirijeze atacul Cotei 1062 din Fatra Mică, a pregătit personal acest atac și a condus execuția lui pe tot timpul zilei, prin manevre de înfiltrări și întoarceri. Inamicul fiind surprins, cota a fost cucerită în seara zilei.

La 28 aprilie 1945, din ordinul Diviziei, ia conducerea atacului Cotei 233 către Frivald și, prin manevre pe direcții diferite, reușește să cucerească întreaga regiune a acestei cote.

De aceeași bravură și pricepere, a dat dovadă în acțiunea de urmărire peste râul Váh, către Hor Lideč, mergând cu avangarda și ajutând la soluționarea cu repeziciune a incidentelor ce se opuneau înaintării”³⁷.

Căpitanul Cristorian D. Dumitru, comandantul Grupului de Cercetare al Diviziei 18 Infanterie, este distins pentru ”bravura și dârzenia cu care, în calitate de comandant al Detașamentului ”Fulger”, cucerește cotele 589, 555 și creasta de la nord de Sf. Ana, prin surprindere, cucerind ferma Zelobudza, puternic apărată de inamic. De asemenea, în noaptea de 1 spre 2 martie 1945, cucerește satul Pilin, antrenând la înaintare Regimentul 18 Dorobanți. În cursul acestei lupte, căpitanul

35 *Ibidem*, f. 339.

36 *Ibidem*, f. 341.

37 *Ibidem*, f. 344.

Cristorian Dumitru cade rănit în picior și în piept”³⁸.

Sublocotenentul Diaconescu Valeriu, comandantul Batalionului II din Regimentul 18 Infanterie, este elogiât pentru ‘’curajul deosebit și priceperea cu care și-a condus batalionul pe câmpul de luptă. În ziua de 10 decembrie 1944, atacă de flanc inamicul ce pronunțase un contraatac, silindu-l să se retragă, restabilind astfel situația. Deși rănit în această acțiune, refuză evacuarea, rămânând mai departe în mijlocul ostașilor săi.

S-a distins, de asemenea, în luptele de la Cota 863, reușind prin contraatacul său să despresoare pe apărătorii acestei cote.

În ziua de 15 februarie 1945, cade răpus de un proiectil inamic, la atacul pentru recucerirea Cotei 426”³⁹.

Locotenentul Făgărășanu P. Petre, comandant de companie în Regimentul 18 Infanterie, esate decorat pentru ‘’curajul personal și inițiativa cu care a comandat compania în atacul pentru cucerirea înălțimii cu Cota 426, unde luptă cu arma în mână chiar după ce cei doi ofițeri subalterni căzuseră răniți, capturând personal 5 prizonieri, iar cu resturile companiei cucerește cota, unde cade grav rănit”⁴⁰.

38 *Ibidem*, f. 347.

39 *Ibidem*, f. 349.

40 *Ibidem*, f. 352.